

Handläggare

Lars Ericsson
Telefon:

Till

Styrelsen för Bostadsförmedlingen i Stockholm AB
2024-09-26

Motion om att råda bot på Stockholm stads strukturella hemlöshet

Svar på remiss från Stockholms stadshus AB

Förslag till beslut

Styrelsen lägger ärendet till handlingarna.

VD

Ärendet

Yttrandet inlämnades till Stadshus AB den 30 maj 2024. Detta ärende överlämnas till styrelsen för kännedom.

Sammanfattning av remissen

I en motion av Jan Jönsson, Björn Ljung och André Nilsson (L) föreslås att staden ska utreda och kartlägga den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen som beror på att människor befinner sig i strukturell hemlöshet. Vidare föreslås att staden tar fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur den strukturella hemlösheten. Denna plan ska inkludera exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, socialnämnden samt Bostadsförmedlingen.

Motionärerna anger att stadens bostadsmarknad inte fungerar väl och att situationen är värst för de mest utsatta grupperna i samhället. Detta handlar om individer som av olika skäl har social problematik, ekonomiska bekymmer eller är för unga för att kunna sätta ens en fot in på bostads- eller hyresmarknaden. I gråzonen mellan de som har en social problematik och de som har sin boendesituation tryggad finns de individer som betraktas som strukturellt hemlösa. Dessa personer saknar en bostad utan att det egentligen föreligger ett personligt problem som grund till detta. Som en följd av detta hamnar de i ett mellanläge och anses kunna ordna boende på egen hand.

I ett arbete med offentliga uppgifter från staden och olika myndigheter bedöms att strukturellt hemlösa, så kallade fattigpensionärer eller andra med låg inkomst, har råd att efterfråga bostad i de så kallade Stockholmshusen varav yteffektiva lägenheter om 2 rok skulle fungera som exempel på vad staden kan erbjuda. Dessa bostäder skulle kunna allokeras till strukturellt hemlösa. Här hänvisas till att även utredningar av privatägda bostadsbolag visar på liknande resultat. Vidare öppnar regeringen för att tillåta mer förturer och fler kvotgrupper i de kommunala bostadsförmedlingarna. Staden bör i det sammanhanget utreda hur Bostadsförmedlingen skulle kunna förändras för att fungera på ett bättre sätt för strukturellt hemlösa.

Motionärerna framhåller att de inte kan titta bort från de strukturellt hemlösa personerna och stirra sig blinda på att de ”på pappret” borde kunna ordna ett eget boende. Om inte staden gör något åt detta skapas en social problematik hos fullt friska och socialt fungerande personer. Detta får också negativa konsekvenser på individnivå i form av psykisk ohälsa, sjukskrivning och frånvaro från ett socialt sammanhang vilket i sin tur även leder till större samhällsekonomiska kostnader.

Bostadsförmedlingens synpunkter

Bostadsförmedlingen erfar att hemlöshet orsakas av många olika bakomliggande faktorer av samhälls- eller social eller individuell karaktär. Den strukturella hemlöshet som åsyftas i motionen grundas i bostadsmarknadens villkor - i tillgång och efterfrågan på bostäder, i ekonomiska förutsättningar för såväl fastighetsägare som bostadssökande samt i regelsystem. Hemlöshet är därmed något som berör bostadsförsörjning som helhet, d v s det är inte enbart en socialpolitisk fråga.

Bolaget instämmer i att det finns ett behov inom staden av att öka utbudet av bostäder, och i olika avseenden bidra till att ”sänka trösklarna” till att komma in på bostadsmarknaden. Detta för att motverka hemlöshet och utveckla bostadsförsörjningen med tanke på social hållbarhet. Här kan det nämnas att bolaget sedan flera år tillbaka arbetar med ett uppdrag om att sprida goda erfarenheter från stadens allmännyttiga bolag om deras sänkta inkomstkrav för godkännande av hyresgäster. De här insatserna sker exempelvis vid nätverksmöten som hålls regelbundet med både privata fastighetsägare och kommunala bostadsbolag i andra kommuner.

Det finns sedan tidigare en kunskap inom staden om att det finns relativt många personer som är hemlösa utan att detta har sin grund i personliga problem. I stadens riktlinjer för bostadsförsörjning 2021-2024 framhålls att hemlöshet inom den här gruppen därför snarast är ett resultat av svårigheterna med att komma in på bostads- och arbetsmarknaderna. Personer i denna kategori uppfyller som regel inte villkoren för biståndsbedömda sociala kontrakt, såsom försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter, utan bedöms ha ett långtgående eget ansvar för att själva tillgodose sina behov av boende.

Betraktat i ett större perspektiv på bostadsförsörjning kan det dock gärna övervägas hur den strukturella hemlösheten på ett bättre sätt ska motverkas inom staden samt hur människor som drabbas av detta kan få hjälp av ta sig ur hemlösheten. Detta med tanke både på den sociala problematik som hemlöshet orsakar individer och i förekommande fall familjer och barn samt de samhällsekonomiska kostnaderna. Bolaget har inget att erinra mot att, som motionärerna föreslår, denna fråga utreds närmare i ett samarbete med samtliga berörda nämnder och bolag.